

A TANÍTÁSI-TANULÁSI FOLYAMAT SAJÁTOSÁGAI AZ ÍR ALAPFOKÚ OKTATÁSBAN

ELŐADÁSOK

Gál-Szabó Zsófia, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola, MTA-SZTE Természettudomány
Tanítása Kutatócsoport

Az ír alapfokú oktatás több szempontból különbözik a hazai gyakorlattól (I. Apáti, 2005; Tomasz, 2008; Czető, 2011; www.educatetogether.ie). A tankötelezettség 6 éves korban kezdődik, azonban már 4 éves kortól lehetőség van belépni a közoktatásba. Az alapfokú oktatás két, nem kötelező előkészítő évét („junior” és „senior infants”) hat évfolyam követi. Nincsen kötött órarend, a központi szabályozás alapján 5 óra 40 percet töltenek az iskolában a tanulók, amit két szünet oszt három részre. A közoktatás ezen szakaszában nincsen osztályozás, a tanulók tudásának értékelése kizárólag a tanulási folyamat tervezése céljából történik. Az osztálytanítók munkáját további tanárok (support teachers) segítik, akik azokkal a tanulókkal foglalkoznak, akiknek az írás, az olvasás vagy a számolás terén támogatásra van szükségük. A felvázolt sajátosságok alapján kíváncsiak voltunk, hogy mindez hogyan valósul meg a gyakorlatban. Ezért kutatásunk célja az ír alapfokú oktatás működéséről, az osztálytermi tanítási-tanulási folyamatokról, az alkalmazott módszerekről való tapasztalatgyűjtés volt. Az előzetes tájékozódás (szakirodalom, szülői interjú) alapján három megfigyelési irányt jelöltünk ki: 1) általános jellemzők, mint osztálylétszám, tanterem-elrendezés, pedagógusok száma stb.; 2) munkaformák, munkamódszerek, segédeszközök; 3) értékelési módszerek. Az iskolalátogatások 2018 áprilisában valósultak meg három dublini iskolában (katolikus fiúiskola, katolikus koedukált iskola, „educate together” iskola). Hét osztályban végeztünk megfigyeléseket, „senior infants”-tól 6. évfolyamig egy-egy osztályban. A megfigyelések mellett lehetőségünk volt kérdéseket feltenni a pedagógusoknak. Megfigyeléseink alapján 25–30 fős osztályokban tanulnak a tanulók. A tanítási-tanulási folyamatot az osztálytanító vezeti, akinek a munkáját sajátos nevelési igényű tanulók esetén állandó pedagógiai asszisztens segíti. A tanulók számottevő hányadával támogató tanár is foglalkozik tanítási időben, többnyire az osztálytermen kívül. A tanulók szinte kivétel nélkül 4–6 fős csoportokban ülnek az osztályteremben, ami jó lehetőséget teremt a gyakran alkalmazott csoportmunkára. Szívesen vonják be az IKT-eszközöket és a tanítást támogató weboldalakat a tanítási-tanulási folyamatba. A pedagógusok elmondása alapján év elején felméri a tanulók tudását, hogy tudják, kinek van támogató tanárra szüksége, illetve az olvasás és a matematika esetén ez alapján alakítják ki a különböző képességszintű csoportokat. Bár osztályozás és szummatív értékelés nincs, a tanulók szorgalmát, odafigyelését, segítőkészségét stb. pozitív megerősítésekkel értékelik. A tapasztalatok szakmai közösséggel való megosztása hozzájárulhat az általános iskolai tanítási-tanulási folyamat, valamint az oktatási és értékelési módszerek átgondolásához.

A tanulmányút a Campus Mundi EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 Program keretében valósult meg. A kutatást a Magyar Tudományos Akadémia Tantárgy-pedagógiai Kutatási Programja támogatta.